

Spis treści

| | |
|---|-----------|
| Wstęp | 9 |
| Rozdział 1. Podstawy analizy systemowej modeli rozwojowych Klubu Rzymskiego | 17 |
| 1.1. Analiza systemowa jako metoda określania istoty konstrukcji i oceny realizmu prognoz modeli rozwoju gospodarczego | 17 |
| 1.2. Modelowanie i modele procesów gospodarczych jako podstawa konstrukcji i formy prezentacji globalnych prognoz rozwojowych | 25 |
| 1.3. Myśl globalistyczna jako przesłanka analiz i prognoz rozwojowych świata | 31 |
| 1.4. Pierwiastki metodologii globalnych i regionalnych modeli rozwojowych w obszarze dorobku nauk o bezpieczeństwie | 39 |
| Rozdział 2. Modele rozwojowe Klubu Rzymskiego | 47 |
| 2.1. Raporty pierwszej fali (siódma dekada XX w.) | 48 |
| 2.1.1. Granice wzrostu | 50 |
| 2.1.2. Ludzkość w punkcie zwrotnym | 67 |
| 2.1.3. O nowy ład międzynarodowy | 86 |
| 2.1.4. Koniec ery rozrzutności | 88 |
| 2.1.5. Cele dla ludzkości. Raport dla Klubu Rzymskiego w sprawie nowych horyzontów globalnej społeczności | 89 |
| 2.1.6. Energia: odliczanie | 91 |
| 2.1.7. Uczyć się — bez granic. Jak zewrzeć „lukę ludzką”? | 92 |
| 2.2. Raporty drugiej fali (ósmą dekadą XX w.) | 94 |
| 2.2.1. Trzeci Świat. Trzy czwarte świata | 95 |
| 2.2.2. Drogi do przyszłości. Ku większej efektywności społeczeństw | 96 |

| | |
|--|-----|
| 2.2.3. Sto stronic dla przyszłości | 99 |
| 2.2.4. Mikroelektronika i społeczeństwo — na dobre czy na złe? | 101 |
| 2.2.5. Imperatyw współpracy Północ — Południe. Synergia światów | 102 |
| 2.2.6. Trzeci Świat potrafi się wyżywić | 104 |
| 2.2.7. Rewolucja bosych | 106 |
| 2.2.8. Nasza wspólna przyszłość | 108 |
| 2.2.9. Poza granicami wzrostu | 111 |
| 2.2.10. Granice niepewności. Stawiając czoło ryzykom w nowej gospodarce usług | 112 |
| 2.3. Raporty trzeciej fali (dziewiąta dekada XX w.) | 114 |
| 2.3.1. Świat w obliczu kryzysu zadłużeniowego | 115 |
| 2.3.2. Pierwsza rewolucja globalna | 118 |
| 2.3.3. Przekraczanie granic. Globalne załamanie czy bezpieczna przyszłość? | 127 |
| 2.3.4. Zdolność do rządzenia | 130 |
| 2.3.5. Mnożnik cztery. Podwojony dobrobyt — dwukrotnie mniejsze zużycie zasobów naturalnych | 133 |
| 2.4. Raporty czwartej fali (pierwsza dekada XXI w.) | 137 |
| 2.4.1. Granice wzrostu. Aktualizacja po 30 latach | 137 |
| 2.4.2. Błękitna gospodarka: 10 lat, 100 innowacji, 100 milionów miejsc pracy | 152 |
| 2.5. Raporty piątej fali (druga dekada XXI w.) | 155 |
| 2.5.1. Rok 2052. Globalna prognoza na następne czterdzieści lat | 156 |
| 2.5.2. Ejże! Kapitalizm, krótkowzroczność, populacja i zniszczenie planety | 161 |
| 2.6. Raporty szóstej fali (trzecia dekada XXI w.) | 166 |
| 2.6.1. Aktualizacja granic wzrostu: porównanie modelu World3 z danymi empirycznymi | 167 |
| 2.6.2. Limity i nie tylko: 50 lat od Granic Wzrostu, czego się nauczyliśmy i co dalej? | 172 |
| 2.7. Raporty dla Klubu Rzymskiego spoza głównego nurtu | 185 |

| | |
|--|------------|
| Rozdział 3. Oceny realizmu prognoz sformułowanych w modelach rozwoju świata Klubu Rzymskiego | 189 |
| 3.1. Oceny determinant prognoz cywilizacyjnych zawartych w raportach Klubu Rzymskiego | 190 |
| 3.1.1. Globalizacja | 190 |
| 3.1.2. Regionalizacja | 195 |
| 3.1.3. Zmiany demograficzne | 198 |
| 3.1.4. Wyczerpalność zasobów surowcowych | 222 |
| 3.1.5. Zmiany środowiska naturalnego i ekologicznego | 244 |
| 3.1.6. Zakłócenia procesów reprodukcji gospodarczej | 256 |
| 3.1.7. Zadłużenie państw | 262 |
| 3.1.8. Utrzymywanie się stanu ubóstwa i niedożywienia | 270 |
| 3.1.9. Kulturowe zderzenie „cywilizacji” | 283 |
| 3.1.10. Rewolucja naukowo-techniczna | 289 |
| 3.2. Ogólne i szczegółowe oceny realizmu prognoz rozwojowych współczesnego świata | 299 |
| 3.2.1. Ogólne oceny trafności prognoz rozwojowych | 299 |
| 3.2.2. Szczegółowe oceny trafności prognoz rozwojowych | 315 |
| 3.3. Dylematy wyzwań cywilizacyjnych oraz oceny szans i zagrożeń ich realizacji | 338 |
| | |
| Rozdział 4. Możliwości wykorzystania dorobku Klubu Rzymskiego przez nauki o bezpieczeństwie | 347 |
| 4.1. Przesłanki i dylematy wykorzystania dorobku Klubu Rzymskiego do kształtowania środowiska bezpieczeństwa | 347 |
| 4.2. Determinanty kształtowania środowiska bezpieczeństwa | 378 |
| 4.3. Postulaty doprecyzowania filozofii metodologii konstrukcji modelu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa w świetle doświadczeń Klubu Rzymskiego | 382 |
| | |
| Zakończenie | 405 |
| Bibliografia | 415 |
| Wykaz tabel, schematów, tabel i wykresów | 441 |